

eller erholder den Lov, vi maatte vedtage, ikke H. S. Majestæts Bifald, saa skulde det synes, at den foreløbige Lov maatte vedblive. Jeg troer imidlertid ikke, at en foreløbig Lov nogenfinde kan overleve en Rigsdagssession; det skulde da kun være, hvis den blev paany sat i Kraft, hvilket altid vilde være en Beslutning af en meget alvorlig Betydning, og som i allerhøieste Grad vilde opfordre til at komme til Spørgsmaalet om Ansvar. Endnu mindre klart er det mig, hvad Følgen vilde blive, hvis Loven vel blev forhandlet her, men ikke kom til endelig Behandling i Rigsdagen. I saa Tilfælde vilde man ikke kunne sige, at Rigsdagen havde nægtet sit Samtykke til de Bestemmelser, der foreløbig var satte i Kraft; de vare ikke forfaste, og der var ikke sat Andet istedetfor. I et saadant Tilfælde vilde jeg ansee det for meget tvivlsomt, hvorvidt det var tilstedeligt, at den foreløbige Lov ikke blot blev ved at gjælde under Rigsdagssessionen, men selv efter endt Session. Jeg behøver ikke at tilføie, at det er uden mindste Hensyn til Realiteten, jeg fremsætter disse Bemærkninger; men jeg troer, at det er overmaade vigtigt, endogsaa til Smaalighed at urgere en formel Correcthed, og i saa Henseende stiller Forholdet sig her for mine Dine noget dunkelt. Hvad selve den foreløbige Lov angaaer, der efter det af mig Anførte ikke tilstøder nogen selvstændig Discussion, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg er i det Hele taget en meget ivrig Ven af alvorlige og energiske Foranstaltninger; naar dertil er Grund. Jeg troer, at Choleraen baade efter almindelige europæiske og især efter Københavnske, danske, Erfaringer er et saa alvorligt Onde, at hvor den indtræffer, er der Grund til at gribe meget energiske Foranstaltninger; og jeg troer ogsaa, at der er saa stor Fare for, at der vil kunne udbryde en Epidemie, at der, selv om den, som det maa haabes, kan ansees for nu at være fjernere, dog for Ministeriet er Anledning til at gjøre indgribende, energiske Stridt. Jeg vil tilføie, for at sige Alt, hvad der efter min Mening er rigtigt, at ikke blot er Cholera og enhver anden Smitte, som giver Anledning til at bruge nødværge, et høist alvorligt Onde, men at den i det Hele taget for hele

den danske Nation er en ganske alvorlig Bækk, navnlig med Hensyn til Alt, hvad der henhører til Reenlighed; og jeg troer, at naar den Ureenlighed, der findes i Danmark, skal feies bort, maa den feies bort med en skrap Koft. Selv om jeg, hvilket jeg for min Person ikke gjør, ikke tager Hensyn til den bestemte acute Fare, der ligger i, at Symptomerne til Choleraen vise sig i en By, der ganske nylig har været hjemsogt af denne Sygdom, vilde jeg dog være meget rundhaandet med at indrømme Autoriteterne en stor Myndighed, saavel fordi Choleraen er et saa stort Onde i og for sig, som fordi der findes en rodfæstet Mangel paa Sands for Reenlighed, for at udtrykke det saa delikat som muligt. Men selv med alt dette kan jeg dog ikke fragaae, at det forekommer mig, at Loven indeholder en Bestemmelse, der af Alt, hvad der ligger indenfor min Erfaringsfreds, kun kan sammenlignes med hvad der gjælder under Beleiringsstilstand af den allerskarpeste Natur. Naar der nemlig siges, at den overordentlige Sundhedscommission skal have Myndighed til for Communens Regning at træffe alle de Foranstaltninger, den maatte finde nødvendige, og fremdeles, at Enhver, som overtræder de givne Paalæg og Paabud, skal være underkastet Straf af Bøder eller Fængsel, da er det et Dictatur af en saa fuldkommen ubegrændset Art, et Dictatur, der træder saa hensynsløst op ikke blot lige overfor Private, men ogsaa ligeoverfor alle Autoriteter, at hvis man ikke kan stole paa, at de, der skulle ereqvære Bestemmelsen, ere billige og retfærdige Folk, der have Sands for den personlige Frihed og kun i yderste Nødtilfælde vilde gjøre saa betydelige Indgreb i den, vilde man savne enhver Garanti og være udsat for det værste Tyranni; men i et frit Land kan intet Tyranni bestaae. Det er altsaa ganske vist, at man ikke vil taale Noget, der strider alvorligt imod Friheden, gjør Indgreb i den personlige Frihed, udtagen netop under en saadan Forudsætning. Den personlige Frihed er da suspenderet, vedkommende Autoriteters Skattebevillingsret ligeledes, Communen er i et saadant Dieblisk kun Kasserer og gjør de Udbetalinger, som Sundhedscommissionen anviser den. Jeg anfører ikke dette for at sige Stort imod selve Loven, skøndt